

Det Anarkistiska Biblioteket

Den väsentliga skillnaden mellan anarkism och socialdemokrati

Errico Malatesta

Errico Malatesta
Den väsentliga skillnaden mellan anarkism och socialdemokrati
1921

Röda Fanor november 1921

sv.anarchistlibraries.net

1921

Somliga söka att förklara schismen mellan anarkister och socialdemokrater med att säga, att anarkisterna utan beräkning genast vill störta fram till revolution, medan socialdemokraterna vilja marschera mera långsamt.

Det är ett faktum, att det mellan socialdemokrater och anarkister alltid rått djupa skiljaktigheter med avseende på sättet att uppfatta den historiska utvecklingen och de revolutionära kriser som evolutionen framalstrar, och detta till en sådan grad, att de aldrig varit eniga om medlen som borde brukas, eller om de lägliga tillfällen som tid efter annan uppkommit för påskyndandet av marschen mot den mänskliga befrielsen.

Men detta är endast en tillfällig och sekundär olikhet. det har alltid funnits, så som det fortfarande finns, socialdemokrater som vilja skynda på, liksom det funnits och finns anarkister som vilja marschera långsamt, eller som alls icke tror på revolutionen. den väsentliga och djupliggande olikheten är en helt annan: socialdemokraterna äro auktoritära, anarkisterna äro antiauktoritära.

Socialdemokraterna vilja sätta sig i besittning av makten, och det betyder föga om detta sker fredligt eller våldsamt. Och sedan de blivit regerande vilja de under diktatorisk eller demokratisk form påtvinga massorna sitt program. Anarkisterna betrakta däremot varje regering som något ont, och på grund av sin natur bestämd att försvara en privilegierad klass som redan existerar, eller att skapa en ny sådan. Istället för att eftersträva att intaga den sittande regeringens plats, vilja anarkisterna bekämpa varje organism, som tillåter några att påtvinga andra sina idéer och meningar. Anarkisterna vilja giva var och en full frihet och naturligtvis ekonomiska medel för att göra denna frihet möjlig och effektiv. De vilja således för alla öppna den stora utvecklingens väg fram till den bättre form för samhälle, som framspringer ur erfarenheten.

Efter det som passerat i Ryssland och ännu pågår där, bör det för en var vara klart, att det som skiljer anarkister och socialdemokrater icke är viljan till en snarare eller mindre snar revolution.

Lenin är utan tvivel en revolutionär som har bråttom, men han är en auktoritär, en fanatiker, som historien skall placera vid sidan av Torquemada och Robespierre, och trots vad som för närvarande skiljer honom från andra socialdemokrater, så är han visserligen en socialdemokrat, som gör vad anarkisterna förutsagt att socialdemokraterna skulle komma att göra, om de någon gång kom till makten.

Hör vad Maria Spiridonova, martyren från tsarismens regim, säger i sitt Öppet brev till Vesteuropas arbetare. Hon visar hur revolutionen var mäktig i Ryssland innan bolsjevismen lyckades förråda den. Revolutionen utbredde sig över hela Ryssland därför att den enhälligt understöddes av landsbygdens

och städernas proletärer, Lenin, understödd av sina anhängare, använde sig med en verklig marxistisk dogmatism och städernas arbetare, som utgjorde 3-5 procent av befolkningen, emot landsbygdens oorganiserade bondemassor; och för att få dessa att underkasta sig, använde sig Lenin av den gamla byråkratien, av den gamla militärkassen, av det kullvräta systemets hemliga polis. Efter att ha begått felet att bruka sig av det tsaristiska systemets metoder och instrument, satte det kommunistiska partiet (som odisputabelt är socialdemokratiskt) tyranniet i system för att blott åstadkomma – allt enligt Spiridonova – att 95 procent av arbetarna äro i öppen eller hemlig revolt mot regeringen. Och hon tillägger:

”Den huvudsakliga befolkningsskassen i landet, jordens arbetare, en klass utan vilken inget uppbyggande ekonomiskt verk är möjligt hos oss, befinner sig brutalt tillbakakastad från allt deltagande i det revolutionära arbetet. De arbetande bönderna ha helt enkelt blivit ett utsagningsobjekt för staten, leverantörer av levnadsmedel, råvaror, av boskap och människor, utan att ha ringaste möjlighet att utöva något inflytande som helst avseende på regeringens politik. Den röda arméns huvudsakliga uppgift är att terrorisera bondemassan. Och samma röda armé terroriseras i sin tur och kvarhålls genom det faktum, att vid varje desertering utsättes den deserterades familj för de grymmaste straff”.

Detta är något helt annat än frågan om att göra revolution lite förr eller senare.

Vad som huvudsakligen framskapat och fortfarande låter en anarkistisk rörelse bestå är just förutseendet av vad en socialdemokratisk regering nödvändigt måste bli, ett förutseende, som funnit en så tragisk bekräftelse i Ryssland.